

De elementen bedwingen

Op 17 oktober 2010 ging in het Franse La Rochelle de Velux 5 Oceans van start, een solozeilrace rond de wereld. Rond het evenement organiseerde de Velux Groep, fabrikant van dakramen, een weekend waarin men voor een groot internationaal gezelschap aandacht vroeg voor energiezuinig, gezond en milieuvriendelijk bouwen. Een demonstratiehuis en een prijsuitreiking zetten dit kracht bij.

Vijf deelnemers zeilen in vijf etappes in hun eentje rond de wereld. Dit sportevenement is niet onopgemerkt van start gegaan. Ruim 750 internationale gasten bevolkten het Franse Middeleeuwse havenstadje La Rochelle en maakten kennis met de uitgangspunten van de strategie van de dakramenfabrikant.

Centraal in de oude haven werd in het Velux Huis het Model Home 2020 project gepresenteerd. Dit is een project dat bestaat uit zes experimenten van gebouwen die volgens de principes van Active House zijn gebouwd. Alle experimenten zijn energieproducerende gebouwen met een hoge leefbaarheidsfactor. Ook werd tijdens het weekend de IVA 2010 uitgereikt, de International Velux Award voor architectuurstudenten die een innovatieve oplossing met daglicht hadden bedacht.

Active House

De wereldbevolking groeit in hoog tempo, en dat terwijl de grondstoffen snel uitgeput raken. Tijdens de persconferentie rekende Michel Langrand, president van Velux Frankrijk, de aanwezigen voor dat in 2050 meer dan negen miljard mensen de aarde zullen bevolken. Tweederde daarvan zal in stedelijk gebied wonen. Het energieverbruik zal dan ook explosief toenemen. Dat hoeft geen probleem te zijn, want alleen al de zon produceert veel meer energie dan de mensheid kan verbruiken. Maar dit vereist wel een andere manier van denken, leven en bouwen. "Het gaat hier om een transitie die wij als dakramenfabrikant niet alleen kunnen bewerkstelligen; strategische samenwerkingsverbanden zijn noodzakelijk om de nodige

veranderingen teweeg te brengen. De Active House visie is een aanzet om te komen tot de verwezenlijking van ambitieuze doelen voor de lange termijn."

Architect Torben Thyregod Jensen lichtte tijdens het weekend de bouw van het Velux House toe. Het gebouw fungeerde tijdens de Klimaatconferentie in Kopenhagen als entrepaviljoen. Het is ter gelegenheid van het weekend verplaatst naar La Rochelle en zal daar tot de prijsuitreiking van de zeilwedstrijd blijven staan. Daglicht is een belangrijk concept in het huis, daarom stond in het pand een lichtinstallatie van kunstenaar Steven Scott opgesteld, 'Digital Sun'. Interessant is dat het pand gebouwd is volgens het Penthouse concept. Dit betekent dat het in zijn geheel op een plat dak kan worden gemonteerd, zodat het ook een gunstig effect heeft op o.a. het energieverbruik van de onderliggende bestaande woning.

Jensen vergeleek de tijd waarin we leven met de Renaissance: "We staan aan de vooravond van grote, structurele veranderingen." Om hier mede vorm en richting aan te geven, heeft de Velux Groep het concept Urban Life ontwikkeld. Het gaat hierbij niet primair om productinnovatie, maar om een proces van bewustwording te bewerkstelligen.

De filosofie achter de activiteiten is gestoeld op drie pijlers: energie, binnenklimaat en milieu. De leidende gedachte is dat een gebouw zich als een natuurlijk organisme zou moeten gedragen. Een bloem draait zich op elk moment van de dag in de

richting van de warmte en het licht van de zon. De vormgeving van het dak is de aanzet tot hetzelfde. De helling van het dak kan zodanig worden uitgevoerd, dat op elk moment van de dag optimaal gebruik wordt gemaakt van de lichtinval, zowel voor de opwekking van energie als voor de binnenruimte.

“De mens brengt 90% van zijn tijd binnen door,” hield Jensen de aanwezigen voor. Een gezond en comfortabel binnenklimaat is daarom essentieel.” Naast een strategische plaatsing van de (dak)ramen zijn hier intelligente systemen voor verwarming, ventilatie en licht noodzakelijk. Ook het gebruik van natuurlijke, recyclebare materialen is een belangrijk uitgangspunt van het concept.

“De (platte) daken van veel flats zijn momenteel volledig dood,” aldus Jensen. “Er is echter ontzettend veel potentie om deze gigantische oppervlakte te gebruiken en in te zetten om de komende maatschappelijke problemen en crises het hoofd te bieden.” Een van de mogelijkheden is het modelhuis in te zetten voor het optoppen van platte daken. Middels het ‘Penthouse Concept’ kan het huis relatief eenvoudig in één keer op het platte dak van een bestaand gebouw worden geplaatst. Zodoende kan het gebouw, dat meer energie produceert dan verbruikt, een bijdrage leveren aan de energiezuinigheid van het onderliggende gebouw. Jensen: ‘De grote uitdaging is momenteel om de prijs van dit soort systemen omlaag te krijgen zodat ze op grote schaal toegepast kunnen worden.’

IVA Awards

De noodzaak van deze ontwikkelingen werd tijdens de uitreiking van de IVA Awards op 16 oktober benadrukt door architect Louise Cox, voorzitter van de International Union for Architects (UIA). Zij hield haar toehoorders voor dat architecten een belangrijke verantwoordelijkheid hebben in de vormgeving en milieuvriendelijke uitvoering van gebouwen: “Architecten kunnen het verschil maken.”

De IVA is een tweejaarlijkse prijs die wordt toegekend aan de student(en) die op de meest innovatieve manier gebruik maakt van daglicht. De prijs werd gewonnen door Park Young-Gook, Kim Dae Hyun, Choi Jin Kyu en Kim Won Ziek uit Zuid-Korea. Hun ‘Constellation of Light Fields’ richt zich op de grote stedelijke ruimte en de belangrijke taak om het daglicht te controleren in plaats van te versterken. Joe Wu, een Chinese student aan de TU Delft werd tweede. Twee andere studenten van de TU Delft (Yan Shi en Chung-Kai Yang) kregen een eervolle vermelding. Zij kregen de prijzen uit handen van Michel Langrand (Velux Frankrijk) en juryvoorzitter Magda Mostafa (UIA).

Zeilwedstrijd

Onder het thema ‘Taking on the elements’ ging op 17 oktober de achtste editie van de Velux 5 Oceans van start. Dit is de zwaarste solo zeilrace ter wereld waaraan vijf zeilers deelne-

men. Met het thema wordt de race verbonden aan de thema’s die de fabrikant als hoofdsponsor onder de aandacht wil brengen, namelijk daglicht en natuurlijke ventilatie in gebouwen. Ook tijdens de race zal hier aandacht voor zijn.

Zo is speciaal voor deze editie de nieuwe duurzame Eco 60 Klasse geïntroduceerd. Eén van de ambities van de zeilers is om de race te voltooien zonder fossiele brandstoffen te gebruiken. Ook tijdens de race zullen de schippers betrokken zijn bij duurzame activiteiten.

“Wij zijn zeer verheugd dat duurzaamheid een belangrijk onderdeel is van deze wedstrijd,” aldus Michel Sombroek, Algemeen Directeur van Velux Nederland B.V.. “Zo promoten wij nadrukkelijk de Active House principes. Volgens ons hoeven gebouwen helemaal geen energieverbruikers te zijn, maar kunnen ze zelfs energie produceren. Deze zeilrace heeft als wereldwijd topsportevenement de mogelijkheid om de boodschap over het tegengaan van klimaatveranderingen over te brengen.” ●

Michel Langrand, President Velux France.

